

Goede broeders, goede moeders

Veel kippen zijn tegenwoordig zo doorgefokt dat ze amper nog broeds worden. Dat is jammer, want een hen met kuikens geeft groot kippenplezier. De kuikens leren bovendien allerlei belangrijke dingen van hun moeder. Ad Boks koos zes rassen uit: goede broeders, goede moeders.

YOKOHAMA:

zeer zorgzaam voor de kuikens

Een ras waarvan de herkomst vraagtekens oproept. Ondanks het feit dat de missionaris Girard in 1864 het ras uit de havenstad Yokohama naar Parijs haalde is het moeilijk te begrijpen dat we met een Japans ras te doen hebben. De Japanse standaard kent het ras niet en dit geldt ook voor de beschrijving van de meest opvallende kleur van dit ras: de wit roodgetekende. Opvallend is dat beschrijvingen van de importdieren door tijdgenoten niets zeggen over de kleur van de dieren, terwijl juist dit wit met rood heel opvallend is. Deze kleur is in Europa en met name in Duitsland bij dit ras vastgelegd.

Het ras is erkend in 2 kleurslagen wit roodgetekend en wit en heeft gele benen. De wit roodtekening bij de haan bevindt zich op de borst en de dijen terwijl de schouders, bovenrug en vleugeldekveren diep roodbruin zijn. De wit roodtekening bij de hen bevindt zich op de bovenrug, schouders, vleugeldekveren en de borst, hierbij is iedere veer roodbruin met aan het eind een melkwitte parel. Voor het overige zijn ze melkwit van kleur. Het is een fazantachtig, sierlijk hoen, levendig van karakter, met een langgerekt lichaam en enige vechthoenderinslag. Zeer opvallend is de enorm ontwikkelde staart van de haan, met veel lange hoofd- en bijsikkels die de grond raken. Samenhangend hiermee zijn de bovenste staartstuurveren en staartdekveren bij de hen sikkelvormig gebogen. Ze hebben een kleine kussenkam zonder kamdoorn. De haan weegt 1,75 –2,5 kg en de hen 1,25 tot 1,75 kg. Yokohama's zijn vrij gehard, maar verlangen vanwege de lange staart een droge huisvesting. De hennen worden broeds en zijn zeer zorgzaam voor de kuikens.

In Nederland komt het ras heel weinig voor. Om dieren te bemachtigen is intensief zoekwerk nodig. Maar gezien de verschijningsvorm zeker de moeite waard.

SULTANHOEN: fokken zonder veel uitvallers

Het Sultanhoen zou je kunnen beschouwen als een Nederlands ras dat de basis vormde voor alle dieren met kuif en baard in West-Europa. Zo is een beschrijving uit de zeventiende eeuw van de Hollandse of Fazanthoenders rechtstreeks op het Sultanhoen van toepassing. Ook staat het Sultanhoen afgebeeld op het schilderij van Willem van Aelst (1627-1683) in het Rijksmuseum van Amsterdam. In die tijd was het kennelijk geen onbekende verschijning in ons land.

De eerste echte beschrijving van het Sultanhoen staat in het boek "The Poultry Yard" van W.C.L. Martin, herschreven door miss E. Watts, uit 1856. Miss Watts was de eerste importeur van Sultanhoenders in Europa. De dieren waren afkomstig uit Constantinopel. Volgens de leverancier van de dieren was de Turkse naam van het ras Sarai-Täook. Sarai was de naam van het paleis van de Sultan, terwijl Täook de Turkse naam voor kippen is. In publicaties tot 1970 worden de Sultanhoenders

telkens omschreven als een zeer zeldzaam en uitgestorven ras. Vanaf 1975 zijn ze terug in Nederland. Terug gefokt door een Nederlandse liefhebster en verbeterd via Duitse import.

Met z'n kuif, baard, tweehoornige kam en veren aan de voeten is het Sultanhoen geen alledaagse verschijning. Wel een rustig ras dat je kunt fokken zonder veel uitvallers. Het Sultanhoen is vrij klein. De haan weegt 1,75-2 kg, de hen 1,25-1,5 kg. Opvallend zijn de vijf in plaats van vier tenen aan elke poot. Het ras is in ons land in twee kleuren erkend: wit en zwart. Andere kleuren zijn in de maak, zoals de koekoek getekenden. Het zijn heel goede broeders en moeders, maar zoals bij veel rassen wordt niet elke hen broeds. Bij het broeden is het verstandig de veren aan de poten iets in te korten, zodat de kip de eieren niet aan de poten mee het nest uitsleept.

Het aantal fokkers is in Nederland en zelfs in heel Europa beperkt. Er is geen speciaalclub voor het ras.

Sultanhoen

Zijdehoen: de beste natuurlijke broedmachine

Zijdehoenders wijken nogal af van de normale kippenrassen: ze spreken je aan of ze staan je tegen. Ze komen oorspronkelijk uit China. De bekende Griekse wijsgeer Aristoteles kende al het Zijdehoen. Hij schreef over zwarte en witte hoenders met kattenharen uit het rijk van Mamgi (China). Vervolgens is er de beschrijving van Marco Polo, na zijn tocht naar China, 1295. Neuhof, een lid van het Nederlandse gezantschap in Peking beschreef in 1669 de Zijdehoenders als volgt: kleine, kortbenige, stoere kippen, geliefd bij de vrouwen, die schapenwol op het lichaam dragen.

De belangrijkste raskenmerken zijn een walnotenkam die purperrood van kleur is, de rest van het lichaam is donkerblauw of zwart van kleur, dit geldt ook voor het vlees, botten en de organen. De zijdehoenders hebben vijf tenen. De kop is voorzien van een kuif, die bij de hen groter is dan bij de haan. Naast dieren zonder baard zijn er ook dieren met baard. De dieren zijn zijdevederig en zien er daardoor fluffy uit. Deze zijdevederigheid komt door een recessieve factor, die ervoor zorgt dat de weerhaakjes aan het uiteinde van de veertjes niet functioneren. Kruising van een zijdehoen met een normaal bevederd dier levert allemaal dieren met normale bevedering op.

De gewichten variëren van 1,5 tot 2 kg bij de haan en van 1,4 tot 1,8 kg bij de hen. In Nederland kennen we een groot aantal kleurslagen terwijl er ook zijdehoen krielen zijn. Het is een rustig dier dat zich makkelijk laat aanhalen. Bovendien zijn het goede broedsters, die veel zorg aan de kuikens besteden, Het ras wordt wel omschreven als de beste natuurlijke broedmachine. Ondanks de afwijkende veerstructuur zijn het geharde dieren.

Meer informatie op de website van de Zijdehoenclub www.zijdehoenclub.nl

Zijdehoen

MARANS: oude hennen broeden graag

Dit ras stamt uit het gelijknamige vissersdorpje aan de Franse Atlantische kust ter hoogte van Rochelle. Hoe het is ontstaan is niet met zekerheid te zeggen. De Fransen laten de afstamming in het midden, terwijl de Engelsen een hele lijst rassen als voorouders noemen, onder andere Croad Langshans, Coucou de Rennes, Faverolles en Gâtinaises etc.

De intens bruine eieren, die nog donkerder zijn dan van de Barnevelder en de Welsumer heeft het ras internationale roem bezorgd. Er bestaat een Franse en Engelse fokrichting waarbij het verschil is dat de Franse dieren enige bevedering aan de loopbenen en buitentenen hebben, terwijl de Engelse dieren zonder veren aan voeten en poten door het leven gaan.

Het is een vrij fors hoen met een middellange, gestrekte lichaamsvorm, niet erg hooggesteld. De oogkleur is oranje-rood. De haan weegt 3,5 tot 4 kg en de hen 2,5 tot 3 kg. Het ras is erkend in de volgende kleurslagen: koekoek; koekoek zilverhalzig; koekoek goudhalzig, wit, zwart en zwart koperhalzig. Omdat je de kleur koekoek

AUSTRALORP: een echt legras, toch ook een goede broedster

Een uit Australië afkomstig kippenras, waarvan de voorouders vermoedelijk de uit Engeland afkomstige Orpingtons zijn. Qua vorm lijken de Orpingtons uit het begin van de 20ste eeuw en de oorspronkelijke Australorps heel veel op elkaar.

Het ras ontwikkelde zich voor het eerst in Australië, rond 1920. In de bedrijfspluimveehouderij heeft het een belangrijke rol gespeeld. Eind twintiger jaren van de vorige eeuw is de Australorp als productiedier naar ons land gekomen. Momenteel legt een Australorp hen nog ongeveer 250 eieren per jaar.

Het is een levendig, middelzwaar ras, vrij breed gebouwd met een goed aansluitende bevedering. De Australorp heeft een enkele kam en de oogkleur varieert van bruinzwart tot donkerbruin. Het ras is erkend in drie kleurslagen: zwart, wit en blauwgezoomd, waar bij de zwarte een kevergroene glans laat zien.

De haan weegt tussen 3,25 tot 4 kg en de hen 2,5 tot 3 kg. Ondanks het feit dat het als legras is ontwikkeld, wordt een aantal hennen broeds. Ze hebben de naam goede broedsters te zijn en als kloek zeer goed voor de kuikens te zorgen.

Nadere informatie op de website van de Australorpclub Nederland www.australorp.nl

Marans

Australorp

zilverhalzig weinig ziet even een korte omschrijving van de kleur van de haan. Deze is koekoekgetekend met uitzondering van het hals- en zadelbehang dat een zilverwitte omzoming heeft terwijl rug en schouderveren egaal zilverwit zijn. De hen is koekoekkleurig met uitzondering van de hals die zilverachtig wit is met een geringe koekoektekening.

De Marans is geschikt voor de vrije uitloop, maar kan ook in een beperkte ruimte worden gehouden. Vooral bij de oude hennen komt broedsheid regelmatig voor. Het zijn goede broeders en verzorgers van de kuikens.

Meer informatie op www.fransehoenderclub.nl.

CHABO: blijft trouw op het nest zitten

De Chabo's zijn een oud ras, afkomstig uit Japan, dat men al aantreft op een schilderij van Jan Steen uit 1660. Al jaren lang worden ze in Japan gefokt volgens maatstaven die we thans ook nog kennen. In het verleden werden ze in dit land in kleine kooien of mandjes meegenomen door rijke dames. Ook werden deze mandjes opgehangen in bomen als tuinversiering. Deze krielen waren in die tijd zoets als wat nu schoothondjes zijn voor de dames uit welgestelde kringen. Na jaren uit beeld te zijn geweest, kwamen in 1860 weer Chabo's naar Europa en wel naar Engeland waar witte Chabo's op een tentoonstelling verschenen. De Chabo's wijken in hun voorkomen sterk af van andere hoenderrassen. Het lichaam staat op een paar zeer korte pootjes, waardoor de buik nauwelijks vrij komt van de grond, terwijl de vleugeleinden de grond raken. Door de korte pootjes bewegen de dieren zich als het ware schrijdend voort. De staart wordt zeer hoog gedragen. Verder buigt de hals sterk naar achteren.

Naast de normaal bevederde dieren zijn er diverse andere varianten van het ras erkend zoals de krulvederigen en de zijvederigen. Om de zaak te complementeren: ze komen ook voor zonder staart, de zogenaamde bolstaarten. Er is keuze uit 25 kleurslagen.

Door de korte poten moet worden gezorgd voor een droge en zeker schone huisvesting om vervuiling van de dieren te voorkomen. De Chabo is een dier dat in een beperkte ruimte kan worden gehouden en door zijn karakter en rust een geweldig hobbydier is. De Chabo hen is zeer goed te gebruiken voor het uitbroeden van eieren. Ze blijft trouw op het nest zitten en zorgt uitstekend voor de kuikens, hierbij vaak gesteund door de haan. Door de grootte van het dier kunnen er natuurlijk maar een beperkt aantal eieren onder een hen.

Meer informatie op de website van de club www.chaboclub.nl

Foto: Henk van der Wilk